МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з підготовки до практичних занять,
самостійної та індивідуальної роботи з
освітньої компоненти «Інформаційне право»
для здобувачів спеціальності 081 Право
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти
денної та заочної форми здобуття вищої освіти

РЕКОМЕНДОВАНО
на засіданні кафедри права
(протокол № 02 від 10.09.2026 р.)

ПОГОДЖЕНО
Науково-методичною радою
Державного університету
економіки і технологій
(протокол № 02 від 11.09.2026 р.)

м. Кривий Ріг

2026 р.

Методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи з освітньої компоненти «Інформаційне право» для здобувачів спеціальності 081 Право на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти денної та заочної форми здобуття вищої освіти освіти / укладачі: В. Рекун, О. Теличко, Кривий Ріг, ДУЕТ, 2026 р. 55 с.

Укладачі: Віктор РЕКУН доцент кафедри права, к.ю.н.

Оксана ТЕЛИЧКО завідувачка кафедри права, к.ю.н доцент

Відповідальний

за випуск: Оксана ТЕЛИЧКО завідувачка кафедри права, к.ю.н, доцент

Методичні рекомендації з підготовки до практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи з освітньої компоненти «Інформаційне право» для здобувачів спеціальності 081 Право на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти денної та заочної форми здобуття вищої освіти розроблені з метою засвоєння основних положень правового регулювання суспільних відносин у сфері створення, збирання, обробки, зберігання, поширення та використання інформації, а також захисту прав і свобод людини в інформаційному просторі. Методична розробка містить перелік питань, що виносяться на обговорення, відповідно до тем практичного заняття, самостійної та індивідуальної роботи, перелік рекомендованої літератури.

ЗМІСТ

стор.

1. Вступ……4
2. Перелік завдань з підготовки до практичних занять та самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти……6
3. Завдання для модульного контролю……....36
4. Поточне та підсумкове оцінювання……....40
5. Перелік питань для підготовки до підсумкового оцінювання……..47
6. Список використаних джерел……...52

ВСТУП

Актуальність теми інформаційного права, зокрема в умовах цифрової трансформації суспільства полягає в тому, що в епоху технологічних змін та глобалізації інформація стала одним із найцінніших ресурсів. Завдяки розвитку інформаційних технологій, інформація стала важливим економічним і соціальним ресурсом. Компанії, уряди, міжнародні організації активно використовують дані для прийняття рішень, розвитку нових продуктів, послуг та технологій. Цифрова трансформація створює нові проблеми, що потребують особливих правових механізмів: охорони авторських прав, зокрема в умовах відкритих інтернет-платформ; необхідність суворого контролю за збором, зберіганням і використанням персональної інформації та інформації з обмеженим доступом; кібербезпека.

Інформаційне право є критично важливим для гарантування безпеки, справедливості та прозорості в цифровому середовищі, а також для збереження основних прав і свобод людини в умовах технологічних змін.

Метою вивчення освітньої компоненти є: формування у здобувачів вищої освіти знань і практичних навичок щодо правового регулювання інформаційних відносин, спрямованих на створення збалансованого правового поля, що забезпечує ефективне використання інформації, не порушуючи права і свободи громадян.

Завдання освітньої компоненти полягають: в формуванні у здобувачів розуміння основних прав та обов'язків учасників інформаційних відносин, принципів інформаційного права; забезпечення доступу громадян до публічної інформації, що знаходиться в розпорядженні державних органів та організацій; захисту персональних даних і конфіденційної інформації, запобігання її несанкціонованому доступу та поширенню; захисту інтелектуальної власності в галузі інформаційних технологій та контенту; створенню правового механізму для нових інформаційних технологій, які дозволяють впровадження нових технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, Інтернет речей тощо.

В процесі вивчення освітньої компоненти «Інформаційне право» здобувач освіти набуває таких компетентностей і результатів навчання:

Загальні компетентності:

ЗК2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності:

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК10. Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК16.Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН14.Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Метою методичних рекомендацій є надання допомоги здобувачам вищої освіти сформувати систему теоретичних знань та практичних навичок застосування основних положень правового регулювання суспільних відносин у сфері створення, збирання, обробки, зберігання, поширення та використання інформації, а також захисту прав і свобод людини в інформаційному просторі.

Тема 1. Поняття, принципи та функції інформаційного права.

1. Поняття, зміст та сутність інформаційного права.
2. Принципи інформаційного права.
3. Функції інформаційного права.
4. Система інформаційного права.
5. Місце інформаційного права в системі права України.

Запитання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю інформаційного права .
2. Який зміст інформаційного права?
3. Принципи інформаційного права. Які види принципів інформаційного права вам відомі?
5. Надайте характеристику принципу законності.
6. Надайте характеристику принципу пріоритету захисту інформаційних прав і свобод людини і громадянина.
7. Надайте характеристику принципу рівності громадян перед законом.
8. Надайте характеристику принципу взаємної відповідальності держави і людини.
9. Надайте характеристику принципу вільного одержання, використання, поширення, та зберігання будь-якої інформації, не обмеженої законодавством України.
10. Надайте характеристику принципу заборони створення та розповсюдження інформації, яка є шкідливою або небезпечною для окремих осіб, суспільства і держави.
11. Надайте характеристику принципу гарантованості права на інформацію

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3
додаткова 6,11

Тема 2. Джерела інформаційного права

1. Поняття та загальна характеристика джерел інформаційного права.
2. Міжнародно-правові норми інформаційного права.
3. Діяльність Європейського суду з прав людини як джерело права.

Запитання для самоконтролю:

1. Загальна характеристика інформаційно-правових норм.
2. Структура інформаційного законодавства.
3. Пріоритетні напрями розвитку інформаційного права та законодавства в Україні.
4. Охарактеризуйте міжнародні нормативно-правові акти, що стали частиною інформаційного законодавства України, зокрема:

Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних (2001); Європейська конвенція про транскордонне телебачення (1989); Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950); Декларація про свободу комунікацій в Інтернет (2003); Політика в галузі ЗМІ завтрашнього дня (2000); Про свободу вираження поглядів та інформації (1982); Загальна декларація прав людини (1948).

5. Дайте визначення поняття права та свободи людини й громадянина.

6. Охарактеризуйте діяльність Європейського суду з прав людини: склад, структура, юрисдикція.

7. Розкрийте специфіку рішень Європейського суду з прав людини щодо свободи вираження поглядів, за одним з наведених рішень:

- ✓ "Українська Прес-Група" проти України" (2005)
- ✓ «Національна молодіжна рада Молдови проти Республіки Молдова» (NATIONAL YOUTH COUNCIL OF MOLDOVA v. REPUBLIC OF MOLDOVA), заява № 15379/13, від 25 червня 2024 року (остаточне від 25 вересня 2024 року)
- ✓ «Агаджанян проти Вірменії» (AGHAJANYAN v. ARMENIA), заява № 41675/12, від 8 жовтня 2024 року
- ✓ «Грачя Арутюнян проти Вірменії» (HRACHYA HARUTYUNYAN v. ARMENIA), заява № 15028/16, від 27 серпня 2024 року
- ✓ «Лефевр проти Франції» (AFFAIRE LEFEBVRE v. FRANCE), заява № 12767/21, від 29 серпня 2024 року
- ✓ «Бєлау проти Австрії» (BIELAU v. AUSTRIA), заява № 20007/22, від 27 серпня 2024 року
- ✓ тощо.

Самостійна робота

На сайті Міністерства юстиції України (http://www.minjust.gov.ua) розгляньте порядок звернення громадян до Європейського суду з прав людини.

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3, 4

додаткова 1, 2, 3, 4, 6, 22, 24

Тема 3. Поняття, ознаки та види інформаційних правовідносин.

1. Право на інформацію.
2. Об'єкти інформаційних правовідносин.
3. Суб'єкти інформаційних правовідносин.
4. Способи реалізації права на доступу до інформації.

Запитання для самоконтролю:

1. Поняття інформації як об'єкта інформаційних правовідносин.
2. Які основні юридичні ознаки інформації?

3. Співвідношення категорій «інформація», «відомості», «дані», «знання», «таємниця» та інших у суспільних правовідносинах.
4. Що є документом в інформаційних відносинах?
5. Які основні види інформації відповідно до Закону України «Про інформацію»?
6. Які способи реалізації права доступу до інформації?
7. Учасники (суб'єкти) інформаційних правовідносин, їх класифікація.
8. Основні інформаційні права та обов'язки людини в Україні. Межі інформаційних прав людини.
9. Сутність конституційного права на інформацію. Гарантії права на інформацію.
10. Права та обов'язки інших суб'єктів інформаційних правовідносин. Інформаційний суверенітет держави та його гарантії.
11. Інформаційна діяльність органів влади. Принципи висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні.

Самостійна робота.

Заповніть таблицю, яка узагальнює способи реалізації права доступу до інформації:

Спосіб реалізації	***Опис***
Законодавчі та нормативно-правові акти	
Створення публічних реєстрів і баз даних	
Вебсайти та електронні платформи	
Системи запитів на інформацію	
Транспарентність діяльності органів влади	
Механізми моніторингу та зворотного зв'язку	
Доступ через публічні бібліотеки та архіви	
Освітні кампанії та інформаційна підтримка	

Опрацювання літератури:
основна 1, 2, 3
додаткова 6, 11, 23, 49, 50, 53

Тема 4. Правові засади інформаційної безпеки.

1. Поняття інформаційної безпеки України.
2. Правові засади захисту об'єктів інформаційних правовідносин від загроз в інформаційній сфері.
3. Суб'єкти інформаційної безпеки.

4. Міжнародне співробітництво у сфері кібербезпеки та захисту персональних даних.

Запитання для самоконтролю:

1. Що таке інформаційна безпека та чому вона є важливою для держави та суспільства?
2. Назвіть основні нормативно-правові акти, що регулюють інформаційну безпеку в Україні.
3. Які права і свободи людини захищає інформаційна безпека згідно з Конституцією України?
4. В чому полягає роль Національної поліції України, Кіберполіції та інших органів державної влади у забезпеченні інформаційної безпеки?
5. Що таке критична інформаційна інфраструктура, і які принципи її захисту передбачаються законодавством України?
6. Які санкції передбачені Кримінальним кодексом України за порушення в сфері інформаційної безпеки?
7. Що таке кібербезпека, і чим відрізняється вона від загальної інформаційної безпеки?
8. Які міжнародні ініціативи в сфері інформаційної безпеки важливі для України?
9. Що передбачає Закон України "Про кібербезпеку" і яку роль він відіграє в інформаційній безпеці?

Самостійна робота.

Задача 1. Виявлено, що внаслідок атаки зловмисників витекли персональні дані клієнтів компанії. Необхідно організувати реагування на інцидент.

Які етапи повинні бути включені в план реагування на інцидент? Які заходи потрібно вжити для мінімізації збитків і відновлення системи?

Задача 2. Ваша компанія отримала повідомлення електронною поштою, яке містить посилання на сторінку для оновлення пароля на вебсайті банку. Ви виникли припущення, що це фішингова атака.

Які кроки ви повинні вжити для перевірки цього повідомлення? Як можна захистити організацію від подібних атак?

Задача 3. Співробітники вашої компанії часто використовують мобільні пристрої для доступу до корпоративної мережі. Це створює додаткові ризики для безпеки.

Які заходи можна вжити для захисту даних на мобільних пристроях?

Тести.

1. Що таке кібербезпека?

A. Заходи, що забезпечують фізичний захист комп'ютерної техніки
B. Заходи, що забезпечують захист даних, мереж та інформаційних систем від несанкціонованого доступу, атак і порушень цілісності
C. Заходи, що стосуються захисту від природних катастроф
D. Заходи, що забезпечують тільки захист програмного забезпечення

2. Який тип атаки передбачає отримання доступу до облікових записів за допомогою фальшивих вебсайтів?

A. Денніс атак (DDoS)
B. Фішинг
C. SQL-ін’єкція
D. Спуфінг

3. Що таке "двофакторна автентифікація"?

A. Метод захисту, що використовує тільки логін та пароль
B. Метод, який поєднує два різні методи перевірки, наприклад, пароль і код, надісланий на мобільний телефон
C. Метод, що вимагає вводити пароль і відповідати на секретне питання
D. Методи перевірки по біометрії

4. Яка криптографічна техніка використовується для захисту даних під час їх передавання через інтернет?

A. Хешування
B. Шифрування
C. Кодування
D. Ключові слова

5. Що таке "SQL-ін'єкція"?

A. Процес додавання додаткових даних у базу даних
B. Вразливість, що дозволяє зловмисникам виконувати SQL-запити на сервері бази даних для отримання або змінення даних
C. Метод захисту баз даних
D. Технологія для зберігання даних

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3

додаткова 4, 5, 8, 28, 29, 40

Тема 5. Правове регулювання доступу до публічної інформації.

1. Правова основа доступу до публічної інформації в Україні.
2. Поняття та види публічної інформації.
3. Основні принципи здійснення доступу до інформації.
4. Процедура отримання публічної інформації.

Запитання для самоконтролю:

1. Що таке публічна інформація згідно з законодавством України?
2. Яким законом регулюється право на доступ до публічної інформації в Україні?
3. Хто є розпорядником публічної інформації?
4. Які види інформації підлягають обов'язковому оприлюдненню? У якій формі може бути поданий запит на отримання публічної інформації?
5. Який строк встановлено для надання відповіді на запит про доступ до публічної інформації?
6. У яких випадках доступ до інформації може бути обмежений?
7. Що таке інформація з обмеженим доступом? Назвіть її види.
8. Чим відрізняється публічна інформація від персональних даних?
9. Які обов'язки мають органи державної влади щодо забезпечення доступу до публічної інформації?
10. Що має містити відмова в наданні публічної інформації?
11. Яким чином громадянин може захистити своє право на доступ до публічної інформації в разі порушення?
12. Яка відповідальність передбачена за порушення законодавства про доступ до публічної інформації?

Самостійна робота.

Складіть інформаційний запит щодо доступу до певного офіційного документу (форма додається)

Приблизна форма інформаційного запиту

Криворізька міська рада

Вул. Молодіжна,

м. Кривий Ріг, 50101,

e-mail:radakr@kr.gov.ua,

тел (0564) 922889

Про надання публічної інформації

Відповідно до ст. 34 Конституції України, ст.5 Закону України «Про інформацію» кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод та законних інтересів.

Згідно з статтями 3, 4 Закону України «Про доступ до публічної інформації» право на доступ до публічної інформації гарантується зокрема, обов'язком розпорядників інформації надавати і оприлюднювати інформацію тому числі за максимально спрощеною процедурою подання інформаційного запиту на інформацію.

Враховуючи викладене, прошу надати публічну інформацію, яка знаходиться у розпорядженні Криворізької міської ради та стосується розрахунку відновленої вартості зелених насаджень на території міста Кривого Рогу, а саме:

1) Копію рішення/рішень, яким/якими затверджені єдині показники (кошториси) розрахунку відновної вартості зелених насаджень на території міста Кривого Рогу.

2) Копію документу на підставі якого відбувається розрахунок відновної вартості зелених насаджень на території міста Кривого Рогу.

Звертаємо Вашу увагу, що відповідно до ч.5 ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» не може бути обмежено доступ до інформації про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном, у тому числі до копій відповідних документів, умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імені, по-батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримали ці кошти чи майно.

У випадку, якщо запитувана інформація буде перевищувати 10 сторінок, гарантував відшкодування фактичних витрат на копіювання та друк згідно зі статтею 21 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

У випадку ненадання відповіді на запит або надання неповної інформації, ми будемо змушені звертатись за захистом свого права на інформацію до суду або вимагати притягнення Вас до адміністративної відповідальності за статтею 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Дата. Ім’я ПРІЗВИЩЕ

Завдання для індивідуальної роботи здобувача

Напишіть есе на тему:

1. Роль Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у сфері доступу до інформації.
2. Яке значення має право на доступ до публічної інформації для демократії та прозорості влади?

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3

додаткова 6, 11,18, 27, 51, 52, 53

Тема 6. Правовий режим інформації про особу.

1. Міжнародно-правові основи забезпечення прав людини в інформаційному середовищі
2. Конституційні принципи гарантування прав і свобод особи у сфері інформації
3. Захист персональних даних.

Запитання для самоконтролю:

1. Які правові гарантії забезпечують реалізацію прав і свобод людини в інформаційній сфері?
2. У чому полягає специфіка забезпечення інформаційної безпеки особи?
3. Який міжнародний акт є ключовим у сфері прав людини та які його основні характеристики?
4. Які принципи покладено в основу Загальної декларації прав людини?
5. Які два базові права має особа як учасник інформаційних правовідносин?
6. Які встановлено вимоги до обробки інформації, що має особистий характер?
7. Який перелік інформаційних прав особи закріплено у Конституції України?
8. Які відомості класифікуються як персональні дані фізичної особи?
9. Що становить собою база персональних даних?
10. Які права належать суб’єкту персональних даних відповідно до законодавства?
11. Які особливі умови обробки персональних даних, що можуть створювати підвищений ризик для прав і свобод особи?

Самостійна робота.

Ситуація:

Медичний працівник оприлюднив в соціальних мережах діагноз пацієнта без його згоди.

Питання:

Які порушення законодавства про захист персональних даних допущено? Яка відповідальність може настати за такі дії?

Ситуація:

Компанія проводить онлайн-опитування з обов'язковим введенням ПІБ, телефону та адреси електронної пошти, але не надає жодної інформації про обробку цих даних.

Питання:

Чи є такі дії правомірними? Які обов'язкові вимоги до згоди на обробку персональних даних?

Ситуація:

Громадянин звернувся до банку з вимогою надати йому інформацію про зібрані персональні дані, але отримав відмову.

Питання:

Чи має особа право на таку інформацію? Які дії має вжити банк відповідно до законодавства?

Ситуація:

Роботодавець зберігає у відкритому доступі для співробітників копії документів із зазначенням інвалідності працівників.

Питання:

Чи допускається така форма обробки персональних даних? Які правила встановлено для даних, що становлять особливий ризик для прав особи?

Тести.

1. Що є персональними даними?

A.Будь-яка інформація, що розміщена в Інтернеті
B.Відомості, які характеризують особисте життя публічної особи
C. Інформація, що ідентифікує фізичну особу або дає змогу її ідентифікувати
D. Дані про діяльність підприємства

2. Яка згода є необхідною для обробки персональних даних?

A. Усна згода свідка
B. Усна згода третіх осіб

C. Письмова згода адміністратора бази даних
D. Добровільна, чітка і усвідомлена згода суб'єкта даних

3. Хто є суб'єктом персональних даних?

A. Юридична особа, яка зберігає дані
B. Посередник між власником і державою
C. Фізична особа, щодо якої здійснюється обробка персональних даних
D. Спеціаліст із захисту інформації

4. Які дані є чутливими персональними даними?

A. Дані про освіту
B. Дані про релігійні переконання або стан здоров'я
C. Адреса проживання
D. Телефонний номер

5. Що є обов'язком володільця бази персональних даних?

A. Публікувати дані в електронних реєстрах
B. Обмежувати доступ до даних тільки громадянам України
C. Забезпечити захист персональних даних від незаконної обробки та втрати
D. Надсилати всі бази даних у держоргани

Завдання для індивідуальної роботи здобувача

Напишіть Есе на одну з зазначених тем.

1. Правове регулювання захисту права на приватність та транскордонні потоки персональних даних.
2. Досвід ЄС у регулюванні захисту персональних даних.
3. Персональні дані як особливий інститут охорони прав на недоторканність особистого життя.
4. Правові засади роботи з персональними даними.
5. Права суб'єкта персональних даних.

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3
додаткова 1, 2, 14, 24

Тема 7. Державна таємниця.

1. Поняття і правовий режим державної таємниці.
2. Державні експерти з питань таємниць.
3. Порядок засекречування інформації.

4. ЗВДТ. Класифікація видів секретної інформації.
5. Міжнародні передачі таємної інформації.

Запитання для самоконтролю:

1. Який нормативний акт регулює відносини щодо захисту державної таємниці, та які основні його положення?
2. Надайте визначення «державної таємниці».
3. Які ознаки секретної інформації?
4. Надайте характеристику ступеням секретності інформації.
5. Що є віднесенням інформації до державної таємниці?
6. Що є засекречуванням матеріальних носіїв інформації?
7. Який комплекс організаційно-правових заходів щодо охорони державної таємниці?
8. Що визначається в договорах обмеження права власності на секретну інформацію?
9. Яка інформація може бути засекреченою?
10. Що передбачає надання допуску громадянам до державної таємниці?
11. В яких випадках допуск до державної таємниці не надається?
12. Які дії виконує державний експерт з питань таємниць при виконанні своїх завдань?
13. Яка процедура засекречення інформації?
14. Які положення має містити рішення державний експерт з питань таємниць?
15. Яка процедура зміни режиму секретності?
16. Які реквізити має містити матеріальний носій секретної інформації?
17. Надайте характеристику Звіту відомостей, що становить державну таємницю.
18. В які відомості систематизуються відомості в ЗВДТ?
19. Яка інформація у військовій сфері становить державну таємницю?
20. Яка інформація у економічній сфері становить державну таємницю?
21. Яка інформація у сфері державної безпеки і охорони порядку становить державну таємницю?
22. Які особливості міжнародної передачі таємної інформації?

Самостійна робота.

Задача.

Працівник державного підприємства розробив технічну документацію для нового зразка озброєння. Його керівник вважає, що ця інформація становить державну таємницю.

Питання:

Який орган має право прийняти рішення про віднесення цієї інформації до державної таємниці? Яка процедура засекречування інформації?

Задача.
Громадянин України претендує на посаду в органі державної влади, що передбачає доступ до інформації з грифом "цілком таємно".
Питання:
Який порядок проходження перевірки для отримання допуску до державної таємниці? У яких випадках йому може бути відмовлено?

Задача.
Посадовець втратив флеш-накопичувач із секретною інформацією під час відрядження.
Питання:
Які заходи має вжити установа після виявлення втрати? Яка відповідальність може настати за порушення режиму зберігання державної таємниці?

Задача.
Підприємство, яке має доступ до секретної інформації, планує укласти контракт з іноземним партнером.
Питання:
Які вимоги встановлені для міжнародної передачі відомостей, що становлять державну таємницю? Які органи залучаються до погодження такої передачі?

Задача.
Через 10 років після засекречування документа державний експерт вирішив, що інформація більше не потребує охорони.
Питання:
Яка процедура скасування грифа секретності? Хто має повноваження прийняти таке рішення?

Завдання : Моделювання юридичного кейсу щодо розголошення державної таємниці

Уявіть, що ви є адвокатом, який захищає особу, звинувачену в розголошенні державної таємниці. Ваша задача — **підготувати захист**, враховуючи, що обвинувачуваний стверджує, що розголошення сталося через неуважність, а не через намір зашкодити державі.

Питання для виконання:

Які обставини можна врахувати для пом'якшення покарання для вашого клієнта?

1. Як можна довести, що не було умислу на завдання шкоди державі?
2. Які аргументи можна використовувати для зниження санкцій у цьому випадку?

Завдання : Створення плану дій для обробки інформації з державної таємниці

Ваша організація отримала великі обсяги інформації, що містять державну таємницю. Розробіть **план дій** для її обробки, зберігання та знищення, щоб це відповідало вимогам чинного законодавства.

Питання для виконання:

1. Як має бути організований доступ до такої інформації на кожному етапі її обробки?
2. Які засоби фізичного і технічного захисту потрібно запровадити?
3. Яким чином інформація має бути знищена після завершення використання?

Опрацювання літератури:
основна 1, 2, 3
додаткова 19,47,48

Тема 8. Конфіденційна інформація.

1. Поняття та види конфіденційної інформації.
2. Професійна таємниця.

2.1. Особливості правового регулювання професійної таємниці.
2.2. Лікарська таємниця
2.3. Адвокатська таємниця
2.4. Таємниця вчинення нотаріальних дій.

3. Банківська таємниця.

Запитання для самоконтролю:

1. Що таке конфіденційна інформація?
2. Які нормативні акти регулюють правові аспекти обігу конфіденційної інформації?
3. Які характеристики має службова таємниця?
4. Які відомості не можуть бути класифіковані як конфіденційна інформація?
5. Яким вимогам має відповідати конфіденційна інформація, яка є державною власністю?
6. Які обмеження накладаються на службовців щодо інформації з грифом "Для службового користування"?
7. Що є основними аспектами контролю при перевірці обігу документів, що

містять конфіденційну інформацію державної власності?
8. Що таке комерційна таємниця та які її основні характеристики?
9. Які ознаки відрізняють комерційну таємницю?
10. Які дані не можуть бути визнані комерційною таємницею?
11. Які державні гарантії існують для захисту комерційної таємниці?
12. Що таке професійна таємниця?
13. Які критерії визначають інформацію як професійну таємницю?
14. Яка характеристика лікарської таємниці?
15. Яка специфіка адвокатської таємниці?
16. Які основні правила захисту адвокатської таємниці?
17. Яка характеристика таємниці нотаріальних дій?
18. Які відомості належать до розголошення нотаріальної таємниці?
19. Які особливості має банківська таємниця та що вона включає?
20. Які зобов'язання має банк щодо захисту банківської таємниці?
21. Що означає режим обмеженого доступу до банківської таємниці?
22. У яких випадках розкривається банківська таємниця?

Самостійна робота.

Задача 1: Порушення конфіденційності інформації

Ситуація:

Менеджер компанії, маючи доступ до фінансових даних, передав конфіденційну інформацію про прибутки компанії стороннім особам для особистої вигоди.

Питання:

Які порушення були допущені щодо конфіденційної інформації? Які наслідки для менеджера можуть настати згідно з законодавством?

Задача 2: Обмеження доступу до конфіденційної інформації

Ситуація:

Відділ кадрів компанії має доступ до персональних даних співробітників, зокрема їхніх контактних даних та медичних записів. Водночас працівники компанії не підписали угоди про нерозголошення цих даних.

Питання:

Які обов'язки щодо конфіденційності інформації має компанія? Які юридичні ризики можуть виникнути через відсутність угоди про нерозголошення?

Задача 3: Розголошення лікарської таємниці

Ситуація:

Лікар випадково розповів колезі подробиці лікування пацієнта без його згоди. Пацієнт дізнався про це і вирішив подати до суду на лікаря.

Питання:

Які правові наслідки для лікаря можуть настати через порушення лікарської таємниці? Як слід діяти лікарю для забезпечення конфіденційності інформації?

Задача 4: Розголошення нотаріальної таємниці

Ситуація:
Нотаріус випадково відправив копії нотаріальних документів клієнта іншій стороні без згоди клієнта.

Питання:
Які наслідки для нотаріуса можуть бути у випадку порушення нотаріальної таємниці? Які заходи слід вжити для захисту цієї інформації в майбутньому?

Опрацювання літератури:
основна 1, 2, 3
додаткова 11, 26, 32, 33, 34

Тема 9. Комерційна таємниця.

1. Поняття, правова природа та ознаки комерційної таємниці.
2. Об’єкти комерційної таємниці та суб’єкти права на комерційну таємницю.
3. Нормативно-правове регулювання охорони та захисту комерційної таємниці як особливого виду таємної інформації.

Запитання для самоконтролю:

4. Що таке комерційна таємниця?
5. Які основні характеристики визначають інформацію як комерційну таємницю?
6. Які види інформації можуть бути визнані комерційною таємницею?
7. Які вимоги до обмеження доступу до комерційної таємниці?
8. Чому комерційна таємниця є важливою для бізнесу?
9. Які нормативно-правові акти регулюють захист комерційної таємниці в Україні?
10. Як Цивільний кодекс України визначає комерційну таємницю?
11. Які можливі санкції за порушення комерційної таємниці в Україні?
12. Які вимоги ставляться до договорів про нерозголошення комерційної таємниці?
13. Які технічні засоби захисту використовуються для збереження

комерційної таємниці?

14. Які організаційні заходи можуть бути вжиті для забезпечення конфіденційності комерційної інформації?
15. Яким чином компанія може забезпечити правовий захист комерційної таємниці?
16. Як підприємство повинно вчиняти, якщо виявиться порушення комерційної таємниці його працівником?
17. Що є порушенням комерційної таємниці? Наведіть приклади.
18. Які наслідки можуть бути для підприємства у разі розголошення комерційної таємниці?
19. Які покарання передбачені для працівників або осіб, які порушили умови щодо комерційної таємниці?
20. Чи можуть особи, які підписали угоди про конфіденційність, розголошувати комерційну таємницю? Якщо так, то при яких умовах?
21. Як комерційна таємниця пов’язана з інтелектуальною власністю?
22. Які відмінності між патентами, торговими марками та комерційною таємницею?
23. Яким чином бізнес може використовувати свою комерційну таємницю для досягнення конкурентних переваг?

Самостійна робота.

Задача.

Ситуація:

Власник компанії надає інтерв'ю журналісту, де розкриває подробиці щодо майбутніх розробок і маркетингових стратегій. Ці дані можуть становити комерційну таємницю.

Питання:

Чи є розголошення цих відомостей порушенням законодавства? Які правові наслідки для власника компанії можуть виникнути внаслідок публічного розголошення такої інформації?

Задача.

Ситуація:

Компанія «А» підписала угоду з іноземним постачальником на поставку спеціалізованого обладнання для виробництва. Однак, через кілька місяців після співпраці, представники постачальника почали розголошувати відомості про інноваційні технології виробництва в інших компаніях-конкурентах.
Питання:

Які правові наслідки може понести компанія «А» через порушення умов комерційної таємниці? Які заходи потрібно вжити для захисту цієї інформації?

Тести.

1. Що таке комерційна таємниця?

a) Інформація, яка є публічно доступною і не має комерційної цінності.
b) Інформація, що має комерційну цінність і не є загальнодоступною, а її власник вживає заходи для її збереження в таємниці.
c) Інформація, що може бути використана тільки для внутрішнього використання в межах підприємства.
d) Інформація, що належить державним органам.

2. Яка з наступних інформацій є комерційною таємницею?

a) Рецепт виробу, що має унікальні властивості.
b) Відомості про податкову декларацію підприємства.
c) Розмір заробітної плати працівників.
d) Дані про розмір державних субсидій для компанії.

3. Які з наступних заходів є ефективними для захисту комерційної таємниці?

a) Публікація всіх важливих даних в Інтернеті.
b) Встановлення жорстких паролів та шифрування даних.
c) Дозвіл всім працівникам мати доступ до всієї інформації.
d) Проведення регулярних акцій для популяризації технологій компанії.

4. Який з наступних нормативно-правових актів регулює захист комерційної таємниці в Україні?

a) Цивільний кодекс України.
b) Закон України "Про захист персональних даних".
c) Закон України "Про захист прав споживачів".
d) Кодекс законів про працю України.

5. Яка з ситуацій є порушенням комерційної таємниці?

a) Працівник компанії використовує внутрішні фінансові звіти для складання публікацій.
b) Працівник компанії обговорює нову рекламну стратегію на нараді.
c) Компанія публікує інформацію про свій виробничий процес для рекламних цілей.
d) Партнер компанії використовує її бізнес-стратегію для планування нових інвестицій.

6. Які санкції можуть бути застосовані до компанії, що порушує умови щодо комерційної таємниці?

a) Лише адміністративний штраф.

b) Лише попередження від державних органів.

c) Цивільна, адміністративна та кримінальна відповідальність залежно від порушення.

d) Не застосовуються жодні санкції.

7. Які дії є порушенням угоди про нерозголошення (NDA)?

a) Публічне оголошення відомостей, що є комерційною таємницею, без дозволу.

b) Підписання угоди про конфіденційність без подальшого використання.

c) Проведення наради, на якій беруть участь лише керівники.

d) Використання комерційної таємниці тільки в межах підприємства.

8. Які з наступних технічних заходів можуть бути використані для захисту комерційної таємниці?

a) Використання відкритих серверів для зберігання документів.

b) Використання паролів, шифрування і обмеженого доступу.

c) Публікація інформації у відкритому доступі.

d) Вільний доступ до всіх корпоративних ресурсів для працівників.

9. Яким чином підприємство може забезпечити юридичний захист своєї комерційної таємниці?

a) Підписання угод про нерозголошення (NDA) з працівниками та партнерами.

b) Повідомлення про комерційну таємницю в публічних звітах.

c) Презентація інформації про комерційну таємницю на конференціях.

d) Ніяких заходів для юридичного захисту не потрібно.

10. Що має включати угода про нерозголошення (NDA) для захисту комерційної таємниці?

a) Тільки загальні умови співпраці.

b) Чітке визначення інформації, що вважається комерційною таємницею, а також зобов'язання не розголошувати її.

c) Опис вигоди від публікації інформації.d) Дозвіл на вільний доступ до інформації без обмежень.

11. Чим відрізняється комерційна таємниця від патенту?

a) Патент — це зареєстроване право на певну технологію, а комерційна таємниця — це інформація, яка не розголошується для збереження конкурентних переваг.

b) Патент і комерційна таємниця — це одна і та сама річ.

c) Патент не має юридичної сили, на відміну від комерційної таємниці.

d) Патент не можна передавати, а комерційну таємницю можна продавати.

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3

додаткова 7,11,56

Тема 10. Авторське право в мас-медіа.

1. Авторське право на твір.
2. Вільне використання творів.
3. Державна реєстрація авторського права.

Запитання для самоконтролю:

1. Виникнення і здійснення авторського права. Презумпція авторства. Співавторство.
2. Суб'єкти й об'єкти авторського права. Об'єкти, що не охороняються авторським правом.
3. Особисті немайнові права.
4. Майнові права автора.
5. Авторське право на службові твори.
6. Авторське право на збірники та інші складені твори.
7. Авторське право перекладачів і авторів інших похідних творів.
8. Вільне використання твору із зазначенням імені автора.
9. Вільне відтворення примірників твору для навчання.
10. Строк дії авторського права. Перехід творів у спадщину і суспільне надбання.
11. Передача права на використання твору. Договори на право використання творів.

Порядок державної реєстрації авторського права.

Самостійна робота.

1. На сайті Українського національного офісу інтелектуальної власності і іновацій (УКРНОІВІ) https://nipo.gov.ua/ ознайомтеся з умовами і документами, що потрібні для реєстрації авторського права та договорів, які стосуються права автора на твір.
2. Зробіть підбірку вітчизняних і світових судових процесів, що стосуються порушення права інтелектуальної власності.

3. Заповнити заяву про реєстрацію авторського права на твір.

Зразок за посиланням:

https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-blanky-zaiav

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3
додаткова 6, 7, 30, 44

Тема 11. Особливості правового регулювання друкованих медіа.

1. Поняття та правові основи діяльності друкованих медіа.
2. Умови та порядок державної реєстрації друкованих медіа.
3. Правовий статус журналіста. Акредитація журналіста.
4. Правове регулювання видавничої справи.

Запитання для самоконтролю:

1. Визначте поняття друкованих медіа й охарактеризуйте їх правовий статус в Україні.
2. Розкрийте процедуру реєстрації друкованих медіа.
3. Розкрийте права та обов'язки журналіста редакції друкованих медіа.
4. Охарактеризуйте правові основи редакційно-видавничої та іншої інформаційної діяльності в Україні.
5. Як здійснюється процедура спростування недостовірної інформації в друкованих медіа?
6. Яким чином регулюється видавнича справа в Україні?
7. Визначте об'єкти видавничої справи.
8. Назвіть елементи вихідних відомостей видання.
9. Охарактеризуйте суб'єктів видавничої справи.

Самостійна робота.

1.Відповідно Порядку подання до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0352295-23#n14 заповніть типову заяву реєстрації суб'єктів у сфері друкованих медіа.
2. Визначте правовий статус Книжкової палати України й ознайомтеся з її діяльністю (http://www.ukrbook.net/).
3. Ознайомтеся з порядком оформлення позовної заяви до суду про захист честі, гідності та ділової репутації та складіть її проект.

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3, 4
додаткова 15,16,17, 20, 25, 55, 56

Тема 12. Особливості правового регулювання системи аудіовізуальних медіа України.

1. Правові основи діяльності аудіовізуальних медіа- сервісів України.
2. Правові основи діяльності Суспільного медіа України.
3. Ліцензування у сфері аудіовізуальних медіа.

Запитання для самоконтролю:

1. Види аудіовізуальних медіа-сервісів.
2. Охарактеризуйте суб'єктів у сфері аудіовізуальних медіа.
3. Визначте правовий статус Суспільного медіа України.
4. Порядок ліцензування у сфері аудіовізуальних медіа.

Самостійна робота.

Задача 1: Ліцензування медіа

Компанія «МедіаГруп» бажає отримати ліцензію на здійснення телерадіомовлення в Україні. Для цього вони звернулися до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення з відповідною заявкою.

Питання:

1. Які основні етапи ліцензування телерадіоорганізацій в Україні?
2. Які вимоги повинна виконати компанія «МедіаГруп» для отримання ліцензії?
3. Які санкції можуть бути застосовані до «Медіа Груп», якщо компанія не дотримується вимог, передбачених ліцензією?

Задача 2: Захист прав споживачів

Мережа супутникового телебачення "СуперТВ" надає послугу трансляції телевізійних каналів за підпискою. Однак кілька користувачів поскаржились на те, що вони не можуть переглядати обіцяні канали через технічні збої, а компанія не компенсувала їм витрати.

Питання:

1. Як захищаються права споживачів аудіовізуальних послуг в Україні?
2. Які заходи повинна вжити компанія «СуперТВ» для вирішення ситуації?
3. Які юридичні наслідки можуть бути для «СуперТВ», якщо порушення прав споживачів буде визнано порушенням законодавства?

Задача 3: Медіа і захист національної безпеки

На українському телебаченні було транслювано відео, яке містить матеріали, що пропагують насильство і ненависть. Після цього Національна рада з питань телебачення і радіомовлення отримала численні скарги на порушення законодавства.

Питання:

1. Які норми законодавства регулюють захист від поширення шкідливого контенту в Україні?
2. Які санкції можуть бути застосовані до телерадіоорганізації, що порушила закон?
3. Як в Україні регулюється питання національної безпеки щодо аудіовізуальних медіа?

Задача 4: Дотримання авторських прав

Медіакомпанія «КреативТВ» використовує у своїх програмах фрагменти музичних композицій без дозволу авторів та правовласників.

Питання:

1. Як законодавство України регулює питання авторських прав у сфері аудіовізуальних медіа?
2. Які санкції можуть бути застосовані до компанії «КреативТВ» за порушення авторських прав?
3. Як компанія «КреативТВ» може уникнути порушень авторських прав у майбутньому?

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3

додаткова 14,15, 21, 23

Тема 13. Правове регулювання відносин функціонування мережі Інтернет.

1. Національна програма інформатизації. Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів
2. Правові основи адміністрування домену «UA».
3. Основи правового механізму для впровадження нових інформаційних технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, електронна комерція, Інтернет речей

Запитання для самоконтролю:

1. Що таке Національна програма інформатизації і які її цілі?
2. Які напрями реалізації передбачає НПІ?
3. Яке законодавство регулює НПІ в Україні?
4. Що таке Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів?
5. Хто здійснює ведення Національного реєстру інформаційних ресурсів?
6. Яке значення має реєстр для цифрового врядування?
7. Хто є адміністратором домену верхнього рівня .UA?
8. Які нормативні акти регулюють доменну політику в Україні?

9. Які умови реєстрації доменного імені другого рівня в зоні .UA?
10. Що таке публічні домени третього рівня і хто може їх реєструвати?
11. Якими способами вирішуються спори щодо доменних імен?
12. Яку роль у регулюванні домену .UA відіграє організація ICANN?
13. Які головні завдання правового регулювання нових інформаційних технологій?
14. Як в Україні регулюється використання штучного інтелекту?
15. Який нормативний документ визначає статус віртуальних активів і блокчейну?
16. Які основні положення Закону України «Про електронну комерцію»?
17. Які правові виклики супроводжують розвиток Інтернету речей?
18. Як забезпечується кібербезпека при впровадженні новітніх ІТ?

Самостійна робота.

Задача. Медіакомпанія «ДіджіталТВ» почала трансляцію цифрового телебачення в Україні і планує запропонувати свої послуги через новітні технології з використанням Інтернету.

Питання:

1. Які нормативно-правові акти регулюють діяльність цифрових медіа в Україні?
2. Які основні вимоги до технологій і стандартів цифрового мовлення в Україні?
3. Які зміни в законодавстві можуть виникнути в разі переходу від аналогового до цифрового мовлення в Україні?

Задача.
Платформа «СтрімЛенд» пропонує онлайн-контент за моделлю відео на запит. Вона дозволяє користувачам дивитися фільми та серіали без обмежень у будь-який час. Однак деякі користувачі повідомляють, що на платформі є контент, який порушує авторські права.

Питання:

1. Які правові норми регулюють діяльність інтернет-платформ для розповсюдження аудіовізуальних медіа в Україні?
2. Як платформа «Стрім Ленд» повинна діяти, щоб уникнути порушень авторських прав?
3. Які санкції можуть бути застосовані до платформи за порушення авторських прав?

Індивідуальні завдання. Напишіть Есе на одну з тем:

1. Цифрова держава: між прогресом та загрозою для приватності.
2. Правове регулювання штучного інтелекту: виклик XXI століття.
3. Свобода слова в Інтернеті: межа між самовираженням і відповідальністю.
4. Блокчейн і криптовалюти: як знайти баланс між інноваціями та контролем?
5. Державне регулювання домену .UA: гарантія безпеки чи обмеження свободи?
6. Інтернет речей і право: хто відповідальний за дії "розумних" пристроїв?
7. Електронна комерція: переваги для споживача і виклики для законодавства.
8. Цифрові платформи як нові регулятори: чи замінять вони державу?

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3, 4
додаткова 7, 23, 35, 38, 39, 41, 42, 44, 45

Тема 14. Електронні документи та електронний документообіг.

1. Поняття та ознаки електронного документа.
2. Правове регулювання електронного документообігу.
3. Особливості державного регулювання у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації.

Запитання для самоконтролю:

1. Що таке електронний документ і чим він відрізняється від паперового документа?
2. Які основні характеристики має електронний документ?
3. Які умови необхідні для того, щоб електронний документ мав юридичну силу?
4. Що таке кваліфікований електронний підпис (КЕП) і чому він є важливим?
5. Які основні закони регулюють електронний документообіг в Україні?
6. Які вимоги до використання електронних документів встановлює українське законодавство?
7. Що таке електронна ідентифікація та чому вона важлива для здійснення онлайн-операцій?
8. Як працює система електронної ідентифікації в Україні? Які інструменти для цього використовуються?
9. Які основні технології використовуються для електронної ідентифікації громадян в Україні?
10. Що таке електронний паспорт громадянина в Україні і як він

використовується для ідентифікації?
11. Як законодавство України регулює використання біометричних даних для електронної ідентифікації?
12. Які органи державної влади в Україні відповідають за розвиток та впровадження системи електронної ідентифікації?
13. Які заходи безпеки передбачаються для захисту персональних даних під час використання електронних підписів та ідентифікації?
14. Як забезпечується міждержавна взаємодія в сфері електронної ідентифікації та довірчих послуг?
15. Як взаємодіють електронні довірчі послуги та електронна ідентифікація в контексті надання електронних державних послуг?

Самостійна робота.

Задача 1: Аналіз правового регулювання електронного підпису.Компанія «Альфа» хоче використовувати електронний підпис для підписання контрактів із клієнтами, а також для подачі звітності до податкової служби. Для цього вони звернулися до вашої юридичної консультації для отримання відповіді на запитання:

Який вид електронного підпису компанія повинна використовувати для підписання договорів із клієнтами та чому?

Як регулюється використання електронного підпису для податкової звітності в Україні?

Які вимоги повинні бути виконані для того, щоб електронний підпис мав юридичну силу?

Задача 2: Визначення правильності використання системи електронної ідентифікації

Громадянин України Петро Іванов хоче зареєструватися на платформі державних послуг через мобільний додаток «Дія», використовуючи електронний паспорт та біометричні дані для підтвердження своєї особи.

1. Який процес електронної ідентифікації буде застосовано при використанні мобільного додатку «Дія»?
2. Чи достатньо цього процесу для забезпечення юридичної сили в онлайн-середовищі?
3. Які ризики можуть виникнути при використанні електронної ідентифікації для доступу до державних послуг?

Задача 3. Застосування електронної ідентифікації в міжнародному контексті. Україна планує інтегрувати свою систему електронної ідентифікації з

іншими країнами Європейського Союзу для забезпечення взаємного доступу до державних послуг через Інтернет.

Які міжнародні стандарти повинні бути враховані для інтеграції української системи електронної ідентифікації з ЄС?

Як українська система може забезпечити юридичну силу документів, підписаних за допомогою електронного підпису, на міжнародному рівні?

Які виклики та проблеми можуть виникнути при інтеграції електронної ідентифікації з іншими країнами?

Задача 4: Розв'язання спірної ситуації щодо електронного підпису.Іван Петрович підписав договір через електронну пошту з використанням простого електронного підпису. Пізніше виявилося, що однією зі сторін договору були внесені зміни без його відома.

1. Чи має підписаний договір юридичну силу з використанням простого електронного підпису в Україні?
2. Як можна підтвердити зміни в електронному документі?
3. Які правові наслідки можуть виникнути для Івана Петровича, якщо він вирішить оскаржити підписаний договір?

Задача 5: Оцінка ризиків при використанні електронних довірчих послуг.

Банківська установа «Гамма» використовує електронні довірчі послуги для підписання фінансових звітів і контрактів з контрагентами. Однак з'явилася загроза, що сертифікати, видані одним із ЦСК, можуть бути підроблені.

Які основні заходи безпеки повинні бути прийняті банком для захисту від підробки сертифікатів електронного підпису?

Як повинна здійснюватися перевірка підписаних документів з боку органів державної влади?

Які юридичні наслідки для банку можуть виникнути в разі виявлення підроблених підписів?

Опрацювання літератури:

основна 1, 2, 3, 4

додаткова 37, 38, 39, 42

Тема 15. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері

рекламної діяльності.

1. Поняття та принципи рекламної діяльності та інформаційних відносин.
2. Правове регулювання рекламної діяльності.
3. Види реклами.
4. Особливості інтернет реклами.

Запитання для самоконтролю:

1. Розкрийте основні вимоги до реклами.
2. Охарактеризуйте види реклами згідно ЗУ “Про рекламу”.
3. Які вимоги до реклами стосовно дитячої аудиторії?
4. Проаналізуйте специфіку рекламування деяких видів послуг.
5. Встановіть різницю між недобросовісною, порівняльною та прихованою рекламою.
6. Які особливості правового регулювання Інтернет-реклами?
7. Як реклама пов’язана з обробкою персональних даних?
8. Які вимоги встановлюються до таргетованої реклами та інфлюенсерів?
9. У чому полягає роль Антимонопольного комітету у сфері реклами?
10. Як забезпечується баланс між свободою слова і обмеженнями реклами?

Самостійна робота.

Тести.

1. Що з наведеного є прикладом недобросовісної реклами?

A) Інформування про новий товар
B) Реклама, що дискредитує конкурента без доказів
C) Реклама з нейтральним описом послуг
D) Публікація з логотипом компанії на благодійному заході

2. Який орган здійснює контроль за дотриманням прав споживачів у рекламі?

A) Міністерство цифрової трансформації
B) Антимонопольний комітет України
C) Держпродспоживслужба
D) Національний банк України

3. Яка з форм реклами потребує окремої згоди споживача відповідно до законодавства?

A) Реклама у друкованих ЗМІ
B) Контекстна реклама в інтернеті
C) Таргетована реклама з використанням персональних даних
D) Зовнішня реклама

4.Яке з тверджень є вірним?

A) Рекламодавець не несе відповідальності за зміст реклами
B) Діти можуть бути без обмежень героями будь-якої реклами
C) Закон «Про рекламу» містить вимоги до політичної реклами
D) Вся реклама в інтернеті заборонена законом

5. Що регулює закон «Про телебачення і радіомовлення» у сфері реклами?

A) Розміщення зовнішньої реклами
B) Тривалість і час показу реклами на ТБ та радіо
C) Вартість виробництва реклами
D) Кількість працівників рекламного агентства

Задача.

Компанія "ФітЛайф" рекламує харчову добавку як "унікальний засіб для зцілення всіх хвороб", не маючи відповідного дозволу від МОЗ України. Реклама транслюється на радіо та в Instagram, де її поширюють блогери без спеціального маркування як реклами.

Питання :

1. Які порушення законодавства ви бачите в цій ситуації?
2. Які закони регулюють цю ситуацію?
3. Які органи мають право втрутитись?
4. Які наслідки можуть настати для компанії та блогерів?

Задача 2. Реклама з дітьми.

Виробник енергетичних напоїв зняв рекламний ролик, у якому підлітки після вживання напою демонструють надлюдські здібності. Ролик транслюється в прайм-тайм на телебаченні.

Питання:

1. Чи є порушення в цій рекламі?
2. Які закони обмежують використання дітей у рекламі?
3. Яку відповідальність може понести рекламодавець?

Задача 3. Прихована реклама в Instagram

Популярний блогер розміщує у своєму акаунті фото з логотипом бренду одягу, дякує компанії за «класну новинку», але не вказує, що це реклама.

Питання:

1. Чи є це рекламою відповідно до законодавства?
2. Яке правопорушення може бути в цій ситуації?
3. Які вимоги встановлює закон щодо маркування реклами в соціальних мережах?

Задача 4. Недобросовісна конкуренція.

Фірма «Чисто+» в рекламі миючого засобу зазначає, що її продукт «в 2 рази кращий за найближчого конкурента – засіб “Піна”», без наведених доказів.

Питання:

1. Чи є це порушенням принципів добросовісної конкуренції?
2. Який орган може розглянути цю справу?
3. Які санкції передбачає законодавство у цьому випадку?

Завдання : Розробка рекомендацій щодо відповідальності за порушення принципів добросовісної реклами в онлайн-середовищі
Ваша компанія є власником популярного онлайн-сервісу для покупок, який активно використовує рекламу на різних платформах. З’ясувалося, що деякі рекламні матеріали не відповідають принципам добросовісної реклами (наприклад, надання неправдивої інформації про товар).
Питання для виконання:

1. Які юридичні наслідки для компанії можуть виникнути у разі поширення недостовірної реклами?
2. Які законодавчі акти та норми регулюють добросовісну рекламу в інтернеті?
3. Як компанія може уникнути санкцій за порушення рекламного законодавства?
4. Які внутрішні процедури та політики повинна запровадити компанія для контролю за рекламою?

Творче завдання

1. Підібрати зразки кожного виду реклами (згідно класифікації ЗУ “Про рекламу”). Дайте характеристику цих зразків щодо їх відповідності основним принципам реклами (ст. 7 ЗУ “Про рекламу”).
2. Підберіть зразки реклами, у яких порушуються загальні вимоги до реклами (ст. 8 Закону) (не менше 3).

Опрацювання літератури:
основна 1, 2, 3, 4
додаткова 15, 31, 35, 36, 43, 45

Тема 16. Відповідальність за правопорушення в сфері інформаційних відносин.

1. Підстави застосування юридичної відповідальності за правопорушення у сфері інформаційних відносин.
2. Види правопорушень у сфері інформаційних відносин.
3. Види відповідальності у сфері інформаційних відносин.
4. Адміністративна відповідальність у сфері інформаційних відносин.
5. Кримінальна відповідальність у сфері інформаційних відносин.
6. Цивільно-правова відповідальність у сфері інформаційних відносин.

Питання для самоконтролю:

1. Які підстави застосування юридичної відповідальності за правопорушення у сфері інформаційних відносин?
2. Які різновиди правопорушень в сфері інформаційних відносин вам відомі?
3. Які види юридичної відповідальності застосовуються у сфері?
4. Які санкції застосовуються в сфері медіа за порушення інформаційного законодавства?
5. Надайте характеристику адміністративний відповідальності за правопорушення в сфері інформаційних відносин.
6. Які особливості адміністративної відповідальності за правопорушення законодавства про державну таємницю?
7. Які підстави застосування кримінальної відповідальність за злочини в сфері інформаційних відносин?
8. Які особливості кримінальної відповідальності за несанкціоновані дії з інформацією?
9. Які особливості цивільно-правової відповідальності в сфері інформаційних відносин?
10. Яка відповідальність в сфері інформаційних відносин передбачена ЗУ «Про захист прав споживачів»?

Самостійна робота.

Задача 1. Недостовірна реклама в Інтернеті

Компанія «ЕкоЖиття» поширила на своїй сторінці в Instagram рекламу товару з твердженням: *«Наш засіб виліковує COVID-19 за 2 дні. Доведено лікарями!»*. Жодних клінічних досліджень не надано, а «лікарі» виявилися вигаданими персонажами.

Питання:

1. Які норми законодавства порушено?
2. Який вид відповідальності можливий у цьому випадку?
3. Які органи мають реагувати на таке порушення?

Задача 2. Порушення конфіденційності

Працівник банку виклав у публічному доступі в Telegram частину бази клієнтів (ПІБ, номери телефонів, залишки на рахунках). Він стверджував, що це був "жарт" для друзів.

Питання:

1. Які права громадян порушено?
2. Чи є це кримінальним правопорушенням?
3. Яка відповідальність передбачена за такі дії?

Задача 3. Незаконне відеоспостереження

Власник магазину встановив відеокамеру, яка записує звук у роздягальні, і не попередив про це відвідувачів. Камера зберігає записи на хмарному сервісі.

Питання:

1. Які правопорушення вчинено?
2. Яку відповідальність може нести власник магазину?
3. Чи можуть особи, яких зняли, подати позов?

Задача 4. Поширення образливих матеріалів в сферы медіа

Журналіст місцевої газети написав статтю, у якій назвав голову громади «корумпованим злочинцем», не надавши жодних доказів. Голова подав позов до суду про захист честі, гідності та ділової репутації.

Питання:

1. Чи порушено закон про інформацію?
2. Який вид відповідальності може наставати?
3. Яке рішення може ухвалити суд?

Задача 5. Використання чужого фото без дозволу

Онлайн-магазин використав фото блогерки для реклами косметики без її згоди. Зображення розмістили на банерах і сайті магазину.

Питання:

1. Які права порушено?
2. Які види відповідальності можливі?
3. Що може вимагати постраждала особа?

Опрацювання літератури: основна 1, 2, 3 додаткова 7, 9, 10, 11, 15

Завдання для модульного контролю.

Модуль №1.

Завдання 1.

Оберіть офіційний веб-сайт будь-якого одного органу місцевого самоврядування чи органу державної влади, його територіального підрозділу (наприклад, Дніпропетровської обласної ради, Криворізької міської ради, обласної державної адміністрації, Міністерства юстиції тощо) та проаналізуйте відповідність його інформаційного наповнення вимогам законодавства України про доступ до публічної інформації. *За результатами аналізу складіть коротку аналітичну записку, у якій має бути відображено відповідність/невідповідність вимогам законодавства, перелік основних виявлених порушень чи недоліків, можливі заходи відповідальності та рекомендації щодо усунення виявлених порушень чи недоліків.*

Завдання 2. Розробка інформаційної політики для компанії

Уявіть, що ви працюєте в юридичному відділі великої компанії, яка планує запуск нового онлайн-магазину. Ваша задача — розробити політику конфіденційності та використання персональних даних для користувачів.

Питання для виконання:

Які пункти повинна містити ця політика, щоб відповідати законодавству України?

Які права користувачів повинні бути гарантовані в політиці?

Як ваша компанія повинна організувати збір і обробку персональних даних?

Завдання 3: Моделювання ситуації з порушенням авторських прав на інформаційний контент

Уявіть, що ви працюєте в юридичному відділі компанії, яка виявила порушення авторських прав на інформаційний контент, який вони використовують на своєму сайті. Компанія скопіювала текст із чужого ресурсу без належного дозволу.

Питання для виконання:

1. Які правові наслідки це може спричинити для вашої компанії? Які порушення мають місце?
2. Які санкції передбачені за порушення авторських прав в Україні?
3. Як ви могли б вирішити це питання з боку юридичної відповідальності, щоб уникнути санкцій і штрафів?
4. Які заходи повинні бути вжиті для коригування ситуації (наприклад, виплата компенсацій або офіційне вибачення)?

Завдання 4: Розробка рекомендацій щодо відповідальності за маніпуляцію інформацією в сфері медіа.

Ви працюєте у відділі правового консультування великого медіа-холдингу, і вам необхідно створити **рекомендації щодо відповідальності** за поширення недостовірної або маніпулятивної інформації в сфері медіа.

Питання для виконання:

1. Які види маніпуляції інформацією є найбільш поширеними в ЗМІ?
2. Як визначити, чи є інформація маніпулятивною або фальсифікованою?
3. Які санкції мають бути застосовані до журналістів або медіа-організацій за порушення правил розповсюдження інформації?
4. Які механізми повинні бути створені для запобігання маніпуляціям у медіапросторі?

Завдання 5: Створення стратегії з управління правами на інформацію у міжнародній компанії

Ваша компанія працює в декількох країнах, і для забезпечення законності в інформаційних відносинах необхідно розробити стратегію з управління правами на інформацію. Важливо, щоб права на інформацію дотримувалися відповідно до законодавства кожної з країн.

Питання для виконання:

1. Як ви будете організовувати контроль за правами на інформацію в міжнародному контексті?

2. Які фактори потрібно враховувати для адаптації політики з управління інформацією в різних юрисдикціях?

3. Які механізми можна вжити для захисту інтелектуальної власності на інформацію, яка має міжнародне значення?

4. Як вирішувати конфлікти, якщо законодавства різних країн суперечать одне одному в питаннях захисту прав на інформацію?

Модуль 2.

Завдання 1. Аналіз реклами в соціальних мережах. Проаналізуйте рекламу продукту в Instagram, де не вказано, що це рекламний пост, а в ньому міститься інформація про «унікальні властивості» продукту без належних доказів. Ваше завдання — створити **запит до органу контролю** (наприклад, до Держпродспоживслужби чи Нацради з питань ТБ і радіо) для перевірки цієї реклами.

Питання для виконання:

1. Які порушення ви виявили в рекламі?
2. Які конкретні порушення законодавства вона може містити?
3. Які конкретні вимоги ви ставите в запиті до органу контролю для перевірки цієї реклами?

Завдання 2. Проведення аналізу на дотримання законодавства про свободу інформації

Ваша команда працює над проектом створення публічного реєстру, який міститиме інформацію про доходи публічних осіб. Ваше завдання — провести аналіз відповідності цього реєстру законодавству України про свободу інформації та захист персональних даних.

Питання для виконання:

1. Як забезпечити, щоб реєстр відповідав вимогам про свободу інформації?
2. Які заходи мають бути вжиті для захисту персональних даних публічних осіб?
3. Як можна забезпечити баланс між правом на публічну інформацію та правом на захист приватності?

Завдання 3: Оцінка ризиків порушення державної таємниці у цифровому середовищі

Ваша компанія вирішила перевести всю роботу з обробки та зберігання документів, що містять державну таємницю, в хмару. Завдання — оцінити ризики для захисту цієї інформації в цифровому середовищі.

Питання для виконання:

1. Які основні ризики для захисту державної таємниці можуть виникнути при використанні хмарних технологій?
2. Як можна мінімізувати ці ризики?
3. Які юридичні та технічні заходи треба запровадити для забезпечення надійного захисту такої інформації в хмарі?

Завдання 4: Сценарій інциденту з розголошенням державної таємниці

Уявіть, що співробітник органу влади випадково розголосив частину інформації, що є державною таємницею, під час відкритої прес-конференції. Ваша задача — розробити **план реагування** на інцидент, в якому ви повинні врахувати юридичні і організаційні заходи.

Питання для виконання:

1. Які перші кроки ви зробите для мінімізації шкоди?
2. Як ви будете інформувати органи, що займаються безпекою, про інцидент?
3. Які санкції можуть бути застосовані до порушника і хто їх буде застосовувати?
4. Як організація повинна коригувати внутрішню політику, щоб уникнути подібних випадків у майбутньому?

Завдання 5 : Оцінка правових наслідків за порушення законодавства про захист інформації в кіберпросторі

Уявіть, що в компанії стався витік персональних даних клієнтів через недосконалу кібербезпеку. Завдання — оцінити **правові наслідки** цього інциденту для компанії.

Питання для виконання:

1. Які правові наслідки для компанії можуть виникнути в результаті витоку даних?
2. Як компанія повинна вчинити в разі витоку даних, щоб зменшити штрафи і інші санкції?
3. Які юридичні кроки можуть бути вжиті для захисту прав клієнтів після витоку їх персональних даних?
4. Які механізми можна розробити для запобігання подібних інцидентів у майбутньому?

Завдання 6 : Оцінка відповідальності за порушення законодавства про захист інформації в інтернет-магазині

Ви працюєте в юридичному відділі великого інтернет-магазину. Останнім часом виявлено порушення захисту персональних даних клієнтів: неправомірний доступ до бази даних з боку внутрішнього співробітника. Завдання — оцінити **юридичні наслідки** для компанії та визначити рівень відповідальності.

Питання для виконання: 1. Які правові наслідки це може мати для компанії за порушення законодавства про захист персональних даних? 2. Як компанія повинна діяти для інформування постраждалих клієнтів про витік даних? 3.Які заходи повинна вжити компанія для виправлення ситуації та уникнення

санкцій? 4. Яка відповідальність може бути покладена на співробітника, який допустив витік даних?

Поточне та підсумкове оцінювання.

J. CURRENT AND FINAL ASSESSMENT / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ		
Розподіл балів за видами навчальної діяльності та контрольними заходами для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти		
Складові поточного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти	Форма підсумкового контролю **іспит** за формами здобуття освіти	
	денна	***заочна***
поточний контроль		
Знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях	20	10
Виконання модульних контрольних робіт	10	10
Виконання завдань самостійної роботи	10	20
Практико-орієнтована, професійна та профорієнтаційна діяльність за освітнім компонентом	До 5 балів	До 5 балів
Наукова діяльність за освітнім компонентом	До 5 балів	До 5 балів
підсумковий контроль		
	50	50
УСЬОГО	100	100
Оцінювання курсової роботи проводиться за умови виконання наступних вимог:		

Результати контролю знань слугують основним показником, за яким оцінюється робота окремого здобувача, академічної групи, курсу.

Контроль знань здійснюється у вигляді:

1) поточного контролю знань ;
2) підсумкового контролю знань .

Поточний контроль знань здобувача є невід'ємною частиною всього навчального процесу і засобом виявлення ступеню засвоєння здобувачем програмного матеріалу.

Підсумковий контроль результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти

1. На іспиті оцінюванню підлягають:

- володіння категоріальним апаратом, фаховою термінологією та теоретичними знаннями;

- вміння демонструвати практичні навички при розв'язуванні задач, вирішенні ситуацій;

- вміння продемонструвати креативність та системність знань, володіння сучасними

методами, методиками при вирішенні практичних питань.

2. Загальна підсумкова оцінка вивчення освітнього компоненту з підсумковим

контролем у формі іспиту складається із суми результатів поточного та підсумкового контролю, яка фіксується в екзаменаційній відомості. Якщо за результатами іспиту здобувач вищої освіти набрав менше 30 балів, вважається, що він не склав іспит. В цьому випадку підсумкова оцінка складається лише з результатів поточного контролю, яка і фіксується в екзаменаційній відомості.

3. Здобувачі вищої освіти, які за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі екзамену набрали від 21 до 59 балів (включно), після належної підготовки мають право повторно скласти екзамен.

Перескладання екзамену з дисципліни дозволяється двічі (вдруге – комісії). У загальному підсумковому оцінюванні рівня результатів освітньої діяльності цих здобувачів вищої освіти враховується результат поточного контролю рівня знань, умінь та навичок.

Здобувачі вищої освіти, які за сумарним результатом поточного і підсумкового контролю у формі екзамену набрали менше 21 бала, не допускаються до повторного складання екзамену.

Вони повинні вивчати освітній компонент за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи, після чого здобувач вищої освіти допускається до перескладання екзамену.

Зміст даного пункту розповсюджується на здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання.

4. Порядок повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення освітнього компоненту регулюється Положенням про порядок ліквідації академічної заборгованості, повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення дисципліни.

Освітній процес в Університеті відбувається за такими формами:

1) навчальні заняття;

2) самостійна робота;

3) практична підготовка;

4) контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять в Університеті є:

1) лекція;

2) лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне, факультативне заняття;

3) контактне заняття;

4) консультація.

Лекція – це основна форма проведення навчального заняття, що є логічно довершеним, науково обґрунтованим і систематизованим викладом певного наукового чи науково-методичного питання, ілюстрованим за необхідності засобами наочності та демонстрацією результатів досліджень.

Лекція покликана формувати у здобувачів вищої освіти основи знань з певної наукової галузі, а також визначати напрям, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять і самостійної роботи здобувачів вищої освіти з відповідного освітнього компонента.

Лекція повинна охоплювати все нове, що є в законодавчих та інших нормативно-правових актах, у фаховій і навчальній літературі, висвітлювати динаміку змін та актуальні проблемні питання. У процесі викладення лекційного матеріалу можуть використовуватися результати науково-дослідної роботи лектора і викладачів кафедри, лекція повинна мати проблемний характер.

Практичне заняття – це організаційна форма навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень освітнього компонента і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти – це форма організації освітнього процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачами вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі освітньої програми і послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця.

У ході самостійної роботи здобувачів вищої освіти має перетворитися на активного учасника освітнього процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі.

Наукова діяльність – це форма організації наукової та дослідницької роботи здобувачів вищої освіти, за якої вони залучаються до активної самостійної (або під керівництвом викладача) науково-дослідницької діяльності для формування наукового світогляду, розвитку науково-дослідних умінь, навичок творчого вирішення практичних завдань; це форма сприяння молодим дослідникам в опануванні методології та методів наукового пошуку.

Наукова робота здобувачів вищої освіти в Університеті відбувається за трьома основними напрямами: науково-дослідницька робота в освітньому процесі; науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти у позанавчальний час; науково-організаційні заходи – конференції, конкурси, олімпіади та ін.

Наукова робота здобувачів вищої освіти у освітньому процесі є обов'язковою і визначається навчальними планами і робочими навчальними планами (спеціальні лекційні курси з основ наукових досліджень, різні види навчальних занять з елементами наукових досліджень тощо).

Індивідуальне завдання – одна з форм самостійної роботи здобувачів вищої освіти, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей здобувачів вищої освіти і має на меті поглиблення, узагальнення і закріплення знань, які здобувачі вищої освіти одержують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

До індивідуальних завдань належать такі: підготовка рефератів, есе, виконання розрахункових, графічних робіт, аналіз практичних ситуацій, власні дослідження до конференцій, участь в олімпіадах тощо.

Індивідуальні завдання виконуються здобувачами вищої освіти самостійно з одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Допускаються випадки виконання робіт з комплексної тематики кількома здобувачами вищої освіти.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється згідно Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти https://surl.li/aiknon

Порядок повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення освітнього компоненту регулюється Порядок ліквідації академічної заборгованості, повторного проходження контрольних заходів та повторного вивчення освітніх компонентів у ДУЕТ https://surl.lt/lmbaxo

Академічна доброчесність та політика використання ШІ

Під час вивчення освітнього компонента здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів і правил академічної доброчесності відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів Державного університету економіки і технологій.

Дотримання академічної доброчесності передбачає самостійне виконання навчальних і контрольних завдань, належне посилання на використані джерела інформації, повагу до авторства та результатів інтелектуальної діяльності інших осіб, недопущення списування, обману, фабрикації, фальсифікації, використання недозволеної допомоги та інших порушень академічної доброчесності.

У разі виявлення порушень академічної доброчесності заходи реагування застосовуються відповідно до законодавства України та

внутрішніх нормативних документів Університету.

Ознайомитися із системою забезпечення академічної доброчесності в Державному університеті економіки і технологій можна за посиланням: https://www.duet.edu.ua/ua/area/science/acad.

Рівень застосування ШІ може передбачати повну заборону, обмежене використання для допоміжних операцій (пошук ідей, редагування, переклад тощо), використання з обов'язковим декларуванням або вільне використання як інструменту виконання завдання. У всіх випадках здобувач освіти несе відповідальність за достовірність, самостійність і зміст представленого результату та повинен зазначати факт використання ШІ у випадках, передбачених вимогами до завдання.

Ознайомитись з Політикою використання штучного інтелекту в Державному університеті економіки і технологій можна за посиланням: https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/pol_ai.pdf

Рівень допустимого використання в навчальних завданнях ШІ з освітнього компонента «Інформаційне право»

Рівень 1 - ШІ дозволено лише на етапі підготовки. Можливе використання для пошуку ідей, планування роботи, аналізу підходів, але не для створення змісту готової роботи. Рівень 2 -ШІ дозволено для вдосконалення мови та форми. Допускається використання для редагування тексту, покращення структури, стилю та мовного оформлення.

Результати роботи в семестрі оцінюються за 100 бальною системою з подальшим переведенням у 4-бальну та систему ECTS за наступною шкалою:

Розподіл балів, які отримують здобувачі денної форми навчання:

Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	Т13	Т14	Т15	Т16

Т1, Т2 ... Т16 – теми змістових модулів.

В т.ч.: 1,25 балів - знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях систематичність та активність роботи на семінарськихзаняттях ; 0,625 бали- виконання завданнь для самостійної роботи відповідної теми;

10 балів (2*5) модульні контрольні роботи

5 балів науково-дослідницька робота

5 балів професійні комунікації за компонентом

Усього 50 балів за поточний

контроль.

Розподіл балів, які отримують здобувачі заочної форми навчання

Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	**Т8**	Т9	**Т10**	Т11	**Т12**	Т13	Т14	Т15	Т16

Т1, В т.ч.: 0,25 балів - знання, уміння та навички, продемонстровані на аудиторних заняттях систематичність та активність роботи на семінарських заняттях ; 1,25 бали- виконання завданнь для самостійної роботи відповідної теми;
10 балів (2*5) модульні контрольні роботи
5 балів науково-дослідницька робота
5 балів професійні комунікації за компонентом

Максимальна кількість балів за поточним контролем складає 50 балів.

Критерії оцінювання відповіді на семінарських заняттях

Оцінка «відмінно»

Відповідь здобувача базується на самостійному творчому мисленні. Знання питання, належне висвітлення питання, вміння складати тезисний план відповіді і вміло користуватись понятійним апаратом. Відповідь грамотно та логічно побудована. Здобувач без зволікань дає відповідь на основні та додаткові питання. Програмний матеріал засвоєно повністю. Ґрунтовні знання першоджерел, нормативно - правових актів, вміння робити узагальнення та висновки, використовуючи додаткову літературу.

Оцінка «добре»

Відповідь здобувача базується на самостійному аналізі даного питання. Належні знання структури тексту, висвітлення матеріалу - грамотне по суті. Добре засвоєння програмного матеріалу, володіння навичками і засобами виконання практичних завдань. Можливі несуттєві неточності в поясненні деяких не основних питань. Знання першоджерел, нормативно-правових актів та іншої літератури.

Оцінка «задовільно»

Відповідь здобувача ґрунтується на рівні репродуктивного мислення. Слабкі знання структури курсу, допускає помилкові тлумачення термінів, формулювань. Спостерігається порушення послідовності у висвітленні питання. Засвоєно лише основну частину програмного матеріалу. Не достатньо володію знаннями понятійного апарату, нормативно-правового матеріалу, навичками узагальнення та висновків.

Оцінювання семестрової роботи студента здійснюється в межах 100 балів.

Результати роботи в семестрі оцінюються за 100 бальною системою з подальшим переведенням у 4-бальну та систему ECTS за

наступною шкалою:

Оцінка за шкалою, що використовується в ДУЕТ	Оцінка за національною шкалою	Оцінка у формі заліку (для вибіркових дисциплін)	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	Відмінно	зараховано	A
80-89	Добре	зараховано	B
70-79			C
66-69	Задовільно	зараховано	D
60-65			E
21-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано — з можливістю повторного складання заліку	FX
0-20	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано — з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ З ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО»

1. Поняття, зміст та сутність інформаційного права.
2. Суспільні відносини, які регулюються інформаційним правом. Методи інформаційного права.
3. Принципи інформаційного права.
4. Система інформаційного права.
5. Місце інформаційного права в системі права України.
6. Загальна характеристика інформаційно-правових норм.
7. Структура інформаційного законодавства.
8. Пріоритетні напрями розвитку інформаційного права та законодавства в Україні.
9. Поняття, сутність, зміст інформаційних правовідносин.
10. Класифікація інформаційних відносин, їх види.
11. Побудова інформаційного суспільства в Україні: нормативна база.
12. Учасники (суб'єкти) інформаційних правовідносин, їх класифікація.
13. Основні інформаційні права та обов'язки людини в Україні. Межі інформаційних прав людини. Сутність конституційного права на інформацію. Гарантії права на інформацію.
14. Права та обов'язки інших суб'єктів інформаційних правовідносин. Інформаційний суверенітет держави та його гарантії.
15. Інформаційна діяльність органів влади. Висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні.
16. Поняття інформації як об'єкта інформаційних правовідносин.
17. Співвідношення категорій «інформація», «відомості», «дані», «знання», «таємниця» та інших у суспільних правовідносинах. Зміст категорії «документ» в інформаційних відносинах.
18. Види інформації.
19. Джерела інформації.
20. Інформаційні ресурси та інформаційні продукти. Інформаційні системи та процеси.
21. Правовий статус інформації про фізичну особу.
22. Поняття правового режиму інформації та його різновиди.
23. Поняття доступу громадян до інформації, його зв'язок з інститутом свободи слова.
24. Режим вільного доступу до інформації (загальна характеристика).
25. Міжнародно-правові гарантії реалізації права громадян на інформацію та на доступ до інформації
26. Національне законодавство, що гарантує право громадян на доступ до інформації
27. Основні принципи здійснення доступу до інформації
28. Порядок надання інформації за запитами, усними та письмовими зверненнями громадян.

29. Доступ до публічної інформації.
30. Плата за послуги з надання інформації
31. Правові підстави відмови громадянам у доступі до інформації.
32. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності щодо порушення права громадян на доступ до інформації
33. Особливості реалізації права на доступ до інформації різних видів (до правової інформації, екологічної інформації тощо).
34. Інформаційні права громадян як суб'єктів виборчого процесу.
35. Зміст поняття «інформатизація». Національна програма інформатизації.
36. Концепція національної програми інформатизації.
37. Основні напрями інформатизації в Україні.
38. Інформатизація та державна інформаційна політика. Правові засади державної інформаційної політики.
39. Заходи щодо реалізації державної інформаційної політики для прискорення розвитку інформаційного суспільства в Україні.
40. Правовий статус державних органів в інформаційній галузі.
41. Історія формування категорій «національна безпека» та «національні інтереси».
42. Поняття і правові основи інформаційної безпеки України.
43. Основні напрями державної політики інформаційної безпеки.
44. Інституціональний механізм інформаційної безпеки.
45. Міжнародно-правові засади інформаційної безпеки. Види загроз безпеці суб'єктів інформаційних правовідносин.
46. Питання попередження інформаційної війни та інформаційного тероризму в документах ООН.
47. Організаційні та правові засоби захисту інформації.
48. Правові аспекти захисту інформації в автоматизованих системах.
49. Технічний захист інформації.
50. Національна система конфіденційного зв'язку.
51. Функції та повноваження Державної служба спеціального зв'язку та захисту інформації України щодо забезпечення інформаційної безпеки.
52. Забезпечення інформаційної безпеки в мережі Інтернет.
53. Принципи міжнародного інформаційного права. Вплив міжнародного права на формування інформаційного права України.
54. Міжнародне співробітництво у сфері інформаційних відносин. Міжнародні договори в сфері інформаційних правовідносин.
55. Міжнародна діяльність України в галузі захисту інформації.
56.Окремі аспекти правового регулювання суспільних інформаційних відносин у західноєвропейських країнах та США.
57. Правовий статус медіа як суб'єктів інформаційної діяльності.
58. Друковані медіа в Україні та їх правовий статус.
59. Процедура реєстрації друкованих медіа в Україні.
60. Правові основи редакційно-видавничої та іншої інформаційної діяльності преси в Україні.

Організація і здійснення видавничої справи, джерела її нормативного регулювання.
61. Загальні засади бібліотечної справи. Обов'язки та права читачів та бібліотек.
62. Поняття архівної діяльності та система архівних установ. Зберігання та користування архівними документами.
63. Обов'язковий примірник документів. Національний інформаційний фонд України.
64. Правовий статус інформаційних агентств.
65. Правове регулювання аудіовізуальних медіа в Україні.
66. Структура та повноваження Державного комітету з телебачення та радіомовлення.
67. Державна підтримка медіа та соціальний захист журналістів.
68. Правове регулювання кінематографії, розповсюдження і демонстрування фільмів.
69. Основні джерела права інтелектуальної власності.
70. Регулювання інформаційних відносин інститутом авторського права.
71. Поняття й ознаки науково-технічної інформації, проблеми її захисту.
72. Інформація як об'єкт майнових прав. Застосування норм зобов'язального права в регулюванні інформаційних відносин.
73. Правове регулювання відносин, пов'язаних з творчою діяльністю.
74. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом патентного права. Ноу-хау.
75. Правове регулювання інформаційних відносин при виробництві й поширенні компьютерних програм для та баз даних.
76. Правові засади охорони комерційної таємниці в Україні.
77. Договірне право у регулюванні інформаційних відносин.
78. Види інформації з обмеженим доступом.
79. Система захисту інформації з обмеженим доступом: поняття та складові.
80. Поняття та правовий режим державної таємниці.
81. Склад і принципи формування відомостей, що становлять державну таємницю. Віднесення відомостей до державної таємниці.
82. Поняття конфіденційної інформації. Конфіденційна інформація, що знаходиться у власності держави.
83. Поняття та ознаки професійної таємниці. Види професійних таємниць.
84. Правовий режим службової таємниці.
85. Правові засади охорони банківської таємниці в Україні.
86. Персональні дані як особливий інститут охорони прав на недоторканність особистого життя. Особливості інформаційних правовідносин, що виникають при виробництві, передачі й споживанні персональних даних.
87. Правові засади роботи з персональними даними.
88. Права суб'єкта персональних даних.
89. Права й обов'язки власника щодо роботи з масивами персональних даних.
90. Державне регулювання роботи з персональними даними. Захист фізичних осіб щодо автоматизованого опрацювання персональних даних.

91. Правове становище Департаменту з питань захисту персональних даних Секретаріату Уповноваженого Верхової Ради України з прав людини.
92. Поняття та види інформаційної діяльності.
93. Загальна характеристика законодавства, що регулює інформаційні відносини у сфері реклами.
94. Загальні вимоги, що висуваються до реклами.
95. Особливості рекламування окремих видів товарів.
96. Контроль за дотриманням законодавства про рекламу.
97. Особливості правового регулювання соціальної та політичної реклами.
98. Поняття та ознаки електронних документів.
99. Електронний цифровий підпис.
100. Суб'єкти електронного документообігу в Україні, забезпечення його функціонування.
101. Правове регулювання функціонування мережі Інтернет.
102. Правові проблеми Інтернет-права (захист авторських та суміжних прав, поширення екстремістської інформації, захист приватного життя, кіберзлочинність тощо).
103. Правове забезпечення електронного урядування в Україні, концепція його розвитку.
104. Поняття делікту в інформаційних відносинах. Об'єкти і предмети юридичних деліктів в інформаційних правовідносинах.
105. Види юридичних деліктів в інформаційних відносинах щодо галузей права.
106. Юрисдикція державних органів влади (щодо розгляду справ, пов'язаних з адміністративними правопорушеннями у сфері інформаційних правовідносин).
107. Адміністративні правопорушення у сфері інформаційних відносин та відповідальність за них.
108. Дисциплінарна відповідальність як засіб забезпечення інформаційної безпеки на підприємствах, в установах, організаціях.
109. Цивільно-правовий захист інформаційних відносин. Цивільноправова відповідальність за порушення договірних зобов'язань та заподіяння шкоди в інформаційних відносинах.
110. Поняття та види злочинів, пов'язаних з інформаційними відносинами. Особливості об'єкта і предмета злочинів, пов'язаних з інформаційними відносинами.

Список використаних джерел:

Основна:

1. Брижко В. М., Фурашев В. М. Інформаційне право та інформаційне законодавство: НДІІП НАПрН України. – 2-ге вид., допов. – Харків: Право. 2021. 288 с.

2. Нашинець-Наумова А.Ю. Інформаційне право: навч. посіб. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка. 2020. 136 с.

3. Уткіна М. С. Інформаційне право (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. С. Уткіна. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 221 с. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/89688/1/Utkina.pdf;jsessionid=1119F7A8428E561C103CC0E9BC25F6F7

Додаткова література.

1. Загальна декларація прав людини: міжнародний документ від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

2. Конвенція про захист прав і основних свобод людини: міжнародний документ від 04.11.1950 р. (Ратифіковано Законом України від 17.07.1997 р. № 475/97-ВР.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

3. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: міжнародний документ від 16.12.1966 р. (Ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР від 19.10.1973 р. № 2148.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_043

4. Конвенція про захист осіб стосовно автоматизованої обробки даних особистого характеру: міжнародний документ від 28 січня 1981 р. (Ратифіковано Законом України від 06.07.2010 р. № 2438-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_326#Text

5. Конвенція про кіберзлочинність: міжнародний документ від 23.11.2001 р. (Ратифіковано Законом України від 07.09.2005 р. № 2824-IV.) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text

6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text

7. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text

8. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон

України від 05.10.2017р. № 2163-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text

9. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 р. №8073-X URL: http://zakon2.rada.gov.ua/ laws/show/80731-10.

10. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14.

11. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text

13. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. №2297-VI. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text

14. Про захист інформації в інформаційно- телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. №80/94-ВР URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text

15. Про медіа: Закон України від 13.12.2022. № 2849-IX. Голос України. 2022. № 267

16. Про Національний архівний фонд та архівні установи: Закон України від 24.12.1993 р. №3814-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ laws/show/3814-12#Text

17. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27.01.1995 р. № 32/95-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text

18. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text

19. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text

20. Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста: Закон України від 23.09.1997. № 540/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. №50. Ст. 302.

21. Про суспільні медіа України: Закон України від 17.04.2014. № 1227-VII. Відомості Верховної Ради України.

22. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.06.2006. № 3477-IV. Офіційний вісник України. 2006. № 12

23. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах» від 29.03.2006 №373 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2006-%EF#Text

24.Міжнародний пакту про громадянські і політичні права: Пакт. Міжнародний документ від 16.12.1966. Ратифікація від 19.10.1973 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

25. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 р. №318/97-ВР. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80#Text

26. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text

27. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text

28. Доктрина інформаційної безпеки України: затверджена Указом Президента України від 25.02.2017 р. № 47/2017. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017#Text

29. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text

30. Про авторське право і суміжні права: Закон України від від 01.12.2022. № 2811-IX.Голос України. 2022. № 267 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text

31. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12. 1993 р. № 3689-XII. URL:

32. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text

33. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text

34. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text

35. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 р. № 1023-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text

36. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 р. № 270/96-ВР URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0 %B2%D1% 80#Text

37. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 25.05.2003 р. №851-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text

38. Про електронні комунікації : Закон України від 16.12.2020 р. №1089-IX URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text

39.

40. Положення про організаційно-технічну модель кіберзахисту, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1426 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1426-2021-%D0%BF#Text

41. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 р. № 922-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text

42. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017р. №2155-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text

43. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 р. №236/96-ВР URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/ show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text

44. Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій: Закон України від 14.09.2006 р. №143-V URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/143-16#Text

45. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015р. №675-VIII URL: https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text

47. Звід відомостей, що становлять державну таємницю: затверджений Наказом Центрального управління Служби безпеки України
від 23.12.2020 р. № 383 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#n7
48. Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, які містять службову інформацію, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від від 19 жовтня 2016 р. № 736. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/736-2016-%D0%BF#Text
49. Про Національну систему конфіденційного зв'язку: Закон України від 10.01.2002 р. № 2919-III. URL:https://zakon.rada.gov.ua/ laws/show/2919-14#Text
50. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23.02.2006 р. № 3475-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3475-15#Text
51. Про деякі питання функціонування офіційного веб-сайту та інших веб-ресурсів Верховної Ради України Розпорядженням Голови Верховної Ради України від 31 01.2022 р. № 21 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/21/22-%D1%80%D0%B3#Tex
52. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 року № 386-р «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80#Text
53. Положення про акредитацію журналістів і технічних працівників засобів масової інформації при Верховній Раді України: затверджено постановою Верховної Ради України від 01.07.2014 р. № 1549-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1549-18
54. Порядок користування документами Національного архівного фонду України, що належать державі, територіальним громадам: затверджено наказом Міністерства юстиції України від 19.11.2013 р. № 2438/5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1983-13#Text
55. Правові засади діяльності журналістів в Україні: Роз’яснення Міністерства юстиції України від 04.10.2011 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0062323-11#Text
56. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.1993 року № 611 «Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/611-93-%D0%BF#Text